

Ungdomsforum

NORR

Unga samhällsbyggare
utvecklar landsbygden
i Västerbotten

VI VET ATT ...

... fler engagerade ungdomar i diskussionen om framtidens landsbygd kan bidra till att öka attraktionskraften lokalt och därmed ge förutsättningar för att fler vill leva, verka och bo på landsbygden i vår region.

Projektets möten och samtal – där vi t ex tagit del av Fryshusungdomarnas livsvillkor och drömmar, Riksdagens roll som lagstiftare och bärare av demokratiska värderingar samt norrmännens organisation av lokala och regionala ungdomsråd – tillsammans med de lokala och regionala aktiviteter vi genomfört, har för mig landat i en enda frågeställning.

Valet är vårt.

Vill vi vuxna demokratiförespråkare ha dem med eller utanför? Svårare är det egentligen inte.

Allt handlar om attityd och inställning. Hur vi ger oss på saker och hur vi väljer att tolka det som är nytt, annorlunda och främmande. Hos samtliga ungdomar som jag har träffat finns dessa funderingar.

"En liten tilltro till det etablerade partipolitiska systemet, drömmar om en bättre och mer jämlik värld – i kombination med känslan av att hela tiden stå lite på undantag."

Jag tror att det är i dessa undantag som anti-demokratiska krafter växer sig starka. Det blir snabbt ett destruktivt dom-mot-oss-perspektiv.

Därför är det är "all-in" som gäller. Precis som när ungdomar planerar, organiserar och genomför konkreta och konstruktiva aktiviteter. Precis som när de på ärliga villkor får vara med och göra sina röster hörda och se delar av sina drömmar förverkligade.

Flera av de unga som deltagit vid någon av projektets aktiviteter har ökat sin förståelse för hur samhället är uppbyggt och hur demokratiska processer ska fungera för att falla väl ut.

De har också i enskilda aktiviteter provat på att delta på arbetsmarknaden. Jag har undertecknat många referensuppdrag, som merit för de ungdomar som gett sig ut för att söka sitt första riktiga jobb.

I möten med ungdomar från andra kulturer och ursprung har projektungdomarna blivit flera erfarenheter rikare. Dessa möten och upplevelser har medfört en vilja att förändra och göra det bättre för andra, som inte har det lika bra som vi.

Jag vill att vi tar den drivkraft som ungdomar besitter – och deras övertygelse om att allt är möjligt – på allvar. Det är den övertygelsen som ska forma morgondagens västerbottningar, morgondagens

företagare och skattebetalare, morgondagens väljare och konsument.

Om fler ungdomar kan se tillbaka på sin uppväxt i länets små kommuner och byar, med positiva minnen och tankar – och som något som är värt att upprepas – då behöver vi inte bekymra oss för att det blir för få i arbetsför ålder i samma höga grad.

Min roll som projektledare har varit att ge ungdomar vertyg att bryta upp låset till maktlådan. De har fått möjlighet att ta för sig, synas och genomföra positiv utveckling och förändring i sin bygd, i sin skola eller i sina liv.

Jag önskar att vi väljer att planera och rita kartan för framtidens Västerbotten, framtidens västerbottniska kommun eller bygd i en miljö där ungdomars direkta medverkan och påverkan är en självklarhet.

Helena Lundgren, projektledare

UNGDOMSFORUM NORR

Mikaelsvägen 2
922 31 Vindeln

PROJEKTLEDARE &
ANSVARIG UTGIVARE
Helena Lundgren
helena.lundgren@heliacon.se
070-626 82 46

REDAKTÖRER
Helena Lundgren
Birgitta Jacobson, Ord & Co

GRAFISK FORM
Leena Hortéll, Ord & Co

FOTO
Projektets ledare och deltagare, Region
Västerbotten, Fryshuset, Femtastic samt
Ann Vidmark och Patric Trädgårdh.

TRYCK
Original Tryck, Umeå 2013

Inflytande på riktigt

Överallt finns det där. I FN:s barnkonvention, i propositioner och motioner, i enkätsvar och utvärderingar – och när planer och strategier ska tas fram. Det där med att unga människor måste få ökat inflytande, liksom att engagemanget ska tas tillvara och delaktigheten öka.

Det är lätt att säga och lätt att skriva, men ofta betydligt svårare i praktiken. I vägen står invanda strukturer, beslutsordningar och ibland faktiskt rädsla att släppa in andra.

– Men om man nu inte vill gå in i något parti, men ändå vill saker – hur gör man då?

FRÅN PRAT TILL VERKSTAD

I Region Västerbotten har processen startat. Med projektet Ungdomsforum Norr har vi kunnat gå från ord till handling – från prat till verkstad. Vi har startat en process där vi stärker regionens arbete genom att skapa plattformar för att unga människors röster inte bara ska höras, utan också få direkt inverkan.

Jag är övertygad om att en viktig del är själva formen. De som är berörda måste vara med från början, i själva planeringsarbetet. Ofta riktar sig både mötesform och innehåll till en betydligt äldre "publik". Genom att mötas kreativt, inte bara runt ett bord med dagordning och talarlista, kan fler komma till tals och fler bli delaktiga på sina egna villkor.

Vi behöver också skapa fler verkliga mötesplatser där "alla är där" – unga, tjänstemän, politiker, organisationer etc. Både *På tal om oss* 2012 och *Ung i Västerbotten* 2013 var bra, första steg mot att arrangera denna typ av mötesplats. Men de både kan och behöver utvecklas – och göras om och om igen.

Nästa steg är att skapa det reella inflytandet. Region Västerbotten har ansvaret för att samla och leda länets arbete med att ta fram en utvecklingsstrategi. Jag är väldigt glad att vi även här har involverat unga människor och låtit dem ta plats i det arbetet.

VÅGA SLÄPPA IN

Ytterst handlar det nämligen ofta om makt. Strukturer behöver ändras och vi som finns i beslutande positioner måste våga släppa in. Det är upp till oss att, tillsammans, skapa förutsättningar. Hur vi gör spelar inte så stor roll. Det kan vara genom ungdomsråd, unga hjälper unga, partiernas ungdomsorganisationer, referensgrupper, projekt, mentorer eller konferenser. Det som spelar roll är att inflytandet blir på riktigt.

Nina Björby (S)
ordförande i kulturberedningen,
Region Västerbotten

FN:S BARNKONVENTION ARTIKEL 12:

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör henne/honom. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Studieresa till Fryshuset och Riksdagen

En fredag i november 2012 var Ungdomsforum Norr på studiebesök i Stockholm, tillsammans med projektet Ung kultur Västerbotten.

Med på resan fanns förstås några unga representanter, sammanlagt ett tiotal unga från flera av Västerbottens kommuner – som hade sällskap av två projektledare.

Två besök var inbokade – Fryshuset och Riksdagen. Det gemensamma syftet var att få inspiration och idéer om hur ungas röster om länets utvecklingsfrågor kan höras och synas.

FRYSHUSET

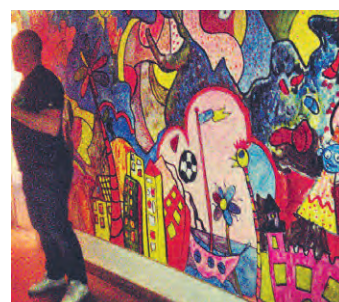
Vi började dagen på Fryshuset där Robban och Erik guidade oss runt i lokalerna. De berättade också massor om allt som händer i huset – och det blev många fantastiska historier och tips på bra metoder.

RIKSDAGEN

På eftermiddagen besökte vi Riksdagen där riksdagsledamot Katarina Köhler (S) mötte oss. Även här fick vi gå runt och titta i lokalerna. Dessutom diskuterade vi ungdomars möjligheter och rättigheter i ett demokratiskt samhälle.

VÄRT ATT MINNAS

Det var en riktigt bra dag. Alla hade fått med sig något som var värt att minnas. En kontakt, ett möte, en idé eller något som vi kan göra här hemma – och i bästa fall ännu bättre!

VINDELN

– protesterna gav resultat!

sid 6

ÄRNABY

– när fjäll möter storstad

sid 9

ÄVELSJÖ

– engagemang och aktivitet

sid 11

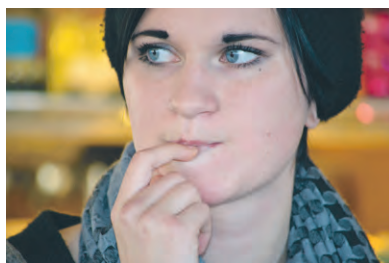

"Ta oss på allvar!" var budskapet på Vindelns vårmärknadsparad, där ungdomarna fick presentera vad de vill förändra i Vindelns och berätta om projektet i Abborrtjärn.

Vär ungdomarna själva får bestämma

Erica Lövgren

Sanna Arvidsson

Allt började med att ungdomsgården Tomas skulle stängas. Det var då som Erica och Sanna tänkte på alla cylindrar!

– Vi fick veta det en torsdag i maj, minns Sanna. Då började vi samla in namnunderskrifter och fick ihop 180 stycken.

Sedan började Sanna, Erica och ytterligare två ungdomar tillverka plakat. På måndagen ringde de länets lokala medier och tågade mot kommunhuset. Målet var att tala om för dem som bestämmer att ungdomsgården behövdes i Vindeln.

Då blev det fart i kommunhuset. En av dem som mötte upp var Ungdomsforum Norrs projektledare Helena Lundgren – som genast bestämde en träff där ungdomarna fick berätta vad de ville.

De fick också åka till Fryshuset i Stockholm. Där blev det lite extra inspirerade av ungdomar som hade återkommande mentorsamtal med politiker.

– Det vill vi också ha, sa Vindelns ungdomar. Och så började de träffa kommunalrådet Ewa-May Karlsson. Men mer om det i artikeln på nästa uppslag.

ALLA HÄNGER I ABBORRTJÄRN

För ungdomar är det otroligt viktigt att ha någonstans att träffas och bara umgås – eller "hänga" som de säger. Därför är ungdomsgården nästan livsviktig.

Men på sommaren hänger de flesta Vindelungdomar på badplatsen i Abborrtjärn. Där finns en brygga, ett hopptorn, toaletter och några elstolpar för campare. Kommunen klipper gräset och kollar badvattnets kvalitet. Men det är allt.

Så ungdomarna erbjöd sig att starta en kiosk och ta hand om uthyrningen av campingens elstolpar.

också veta vad som behövde fyllas på, eftersom handledarna också hjälpte till med inköp och frakt av alla varor. De skulle skriva upp och ta betalt för campingplatserna. Och så skulle ju någon städa.

– Det är inte så himla kul att städa toaletterna, men jag gjorde det, konstaterar Sanna.

Två gånger drabbades de av inbrott. Första gången stals glass och godis, andra gången slet någon ur kontakten till glassfrysen.

– Jag blev alldeles KALL, berättar Sanna. Där stod vi och hade inget att sälja.

– Ni har Sveriges bästa service!
sa en campinggäst som hade campat i hela landet.

Kommunen anställde dem som feriearbetare och med gemensamma krafter såg ungdomarna till att de fick en grå barack på plats.

Sedan drog de igång. De fixade sponsring från kommunens små och stora företag, bl a fick de målarfärg till baracken. Men de tog inte den enkla vägen – de valde att måla den randig, i regnbågens alla färger.

– Det tog ju otroligt lång tid. Jag brände upp ryggen på att stå där i flera dagar, berättar Sanna och skrattar.

– Halva baracken var kiosk, där vi sålde mackor, dricka, hemgjorda bakelser, godis och glass, förklarar Erica. Andra halvan blev lager och personalrum.

– Och så kom vi på att vi både skulle hyra ut och sälja badleksaker och kortlekar, fortsätter hon.

MYCKET ATT LÄRA

Det var mycket mer att hålla reda på än de först trodde. Dagens kassaapparater är inte helt enkla – och allt skulle stämma när någon av de vuxna handeldarna hämtade dagskassan varje dag. Då skulle de

Det var ett hårt jobb, men baracken blev till slut glatt randig och fick en proffsig försäljningslucka.

VIKTIGA ERFARENHETER

– Det var kul med riktigt ansvar, säger Erica. Men det var bra att de fanns vuxna där ibland.

– Och så blev vi tvungen att ta "risker", som att våga fråga, svara på svåra frågor och så där, tillägger Sanna.

Mest lärde de sig kanske om bemötande och service – och de ser väldigt stolta ut när de berättar att en campinggäst som hade campat i hela landet sa till dem:

– Ni har Sveriges bästa service!

Det är inte alltid som vi tror!

Ewa-May Karlsson är centerpartistiskt kommunalråd i Vindeln och har följt projektet Ungdomsforum Norr. Ganska snart insåg hon att hon behövde ungdomarna!

Precis som många andra, mindre kommuner vill Vindeln att ungdomarna ska trivas och stanna – eller återvända efter t ex studier. Kommunen har under flera år budgeterat för ett ungdomsråd, men har haft svårt att hitta intresserade ungdomar.

MENTORGRUPP GER INSIKTER

Tack vare Ungdomsforum Norr fick några unga Vindelbor åka på en inspirationsresa för att se hur andra gör. Ett mycket konkret resultat var att de ville ha direktkontakt med politikerna – och kommunalrådet Ewa-May startade en mentorgrupp.

Ewa-May Karlsson (C) är kommunalråd i Vindeln och vice regionråd i Region Västerbotten

– Mitt mål är att visa att ungdomar har både möjligheter och ansvar. De kan få saker att hända.

– Men det är inte jag som är mentorn! Ungdomarna hävdar bestämt att det är de som är mina mentorer – och jag håller med, berättar Ewa-May.

KONKRETA RESULTAT

I mentorsamtalen förstod Ewa-May ganska snart att ungdomarna inte vill det politikerna tror. Vindelns unga ville t ex inte ha ett ungdomsråd. De vill ha mötesplatser, ställen där de kan sitta ner i lugn och ro, för att fika och bara umgås.

Däremot var det mycket viktigt att det fanns bra vuxna i närheten. Men tvärtemot vad Ewa-May trodde behövde det inte vara påhittiga personer som drog igång en massa aktiviteter.

– Nej, vi hittar ju på saker själva, svarade ungdomarna.

Istället vill de ha ledare som de kan sitta ner och prata med. Personer som lyssnar och stöttar – och hjälper till när det behövs.

– Så inför nästa år blir det ytterligare 1,3 tjänster på fritidsgården. Och i platsannonser kommer vi att trycka på just sådana ledaregenskaper som ungdomarna vill ha, förklarar kommunalrådet.

MÖJLIGHETER & ANSVAR

Trots att projektet avslutas kommer mentorgruppen att fortsätta att träffas. Dessutom ska det förstås vara en viss rotation, så i oktober kom en ny person in i gruppen.

– Mitt mål är att visa att ungdomar har både möjligheter och ansvar. De kan få saker att hända – och då blir det ju betydelsefullt att vara med och engagera sig, avslutar Ewa-May Karlsson.

Josefin Tuven, t v, med några av de ungdomar och ledare som följde med på Fryshusets läger "Camp connect" på Kärsön i augusti 2013.

– Vi vill gärna komma tillbaka!

Det blev många nya tankar och viktiga möten – från biobesök och ett nattligt besök på Max, till föreläsningar och kontakt med andra unga.

Vi åkte redan på torsdagen till Umeå, för annars skulle vi ha åkt urtidigt på fredagsmorgonen. Därför hann vi också med lite shopping och ett biobesök (något som vi saknar i Tärna!). På natten låg vi på hotell.

På flygplatsen träffade vi Vindeltjejerna. När vi landat på Bromma åkte vi taxi till Kärsön, en ö i Mälaren. Där var det många, många ungdomar!

Det var en stor upplevelse för oss att träffa så många människor från olika håll i landet, särskilt eftersom det var många ungdomar med utländskt ursprung. Många föreläsare hade också kommit som flyktingar, med olika livsöden. Det var väldigt spännande och lärorikt.

Dagarna var fyllda av föreläsningar och workshops. Ett pass som var väldigt roligt var thai-boxning, men killarna tyckte nog att fotbollen var roligast. Tre intressanta föreläsningar var "Att arrangera", "Bäst när det gäller" och "Om religion". Den unga tjejen som åkt iväg och startat fotboll för tjejer i väldigt fattiga länder var också lärorik.

Men vi hade också en hel del fritid och det fanns mycket att kolla på. Många sporter, men även olika tält med information om t ex rösträtt från det man är 16 år.

I projektet skedde ett utbyte mellan Tärnaby, Vindeln och Fryshuset i Stockholm. I augusti åkte nio unga och två ledare från Tärnaby till "Camp Connect" i Stockholm – landets största entreprenörläger för ungdomar. Här berättar Josefins om sina upplevelser där.

Men allt började med att Tärnaby och Vindeln gjorde ett studiebesök på Fryshuset – som också resulterade i att Tärnaby erbjöd platser på sitt sommarläger till Fryshusets verksamhet "Barn till ensamma mammor".

Vi bodde en bit ifrån lägret, så vi åkte buss till och från. På kvällen blev det sent, men det var kul att kunna gå och äta på Max mitt i natten! Det var många som bodde på hotellet, så det var också kul att bara sitta och surra med alla. Jo, det blev lite sena kvällar...

Men frukosten var lite tråkig, eftersom vi fick stressa när alla skulle äta samtidigt på väldigt kort tid.

Att unga får träffas på detta sätt är väldigt viktigt! Det bästa var att få lära känna så många ungdomar med så olika bakgrund.

Jag kan skriva under på att alla vi som var med på Kärsön gärna kommer tillbaka nästa år!

Josefin Tuven

Västerbottensgänget är samlat, efter några mycket minnesrika lägerdagar.

Idrott, fjäll kultur

I Tärnaby vet alla vad "Lägret" är. Varje år ordnas nämligen ett sommarlovsläger. Det handlar om möten, vänskap och att våga prova saker man kanske inte ens visste fanns.

EN MAGISK KVÄLL

Sista kvällen började med Ellen Ristinna Utsi och en workshop om jojk. Först var det lite tvekande, men efter en stund kom alla i gång med de små, enkla jojker vi fick lära oss.

När natten närmade sig kommer gästarna och spöken fram. Spöket drog i väg oss ut i skogen för att leta efter en bortkommen tvillingssyster. Det bar i väg över stock och sten – och till slut hittade vi henne och kunde fira tillsammans.

Lägret är en efterlängtat start på sommarlovet där unga får prova olika aktiviteter, på temat idrott, fjäll och kultur.

Årets läger kunde genomföras tack vare ett samarbete med Västerbottens Länsbygderåd och Ungdomsforum Norr – som också gav en möjlighet att utveckla lägret med ett utbyte mellan Fryshusets projekt "Barn till ensamma mammor" och "Camp Connect".

Det är också ett samarbete mellan Tärnaområdets föreningar och fritidsgården Bergis. Dessutom gör den samiska föreningen, Dearn, en stor insats både personellt och kulturellt. Många deltagare är

av samisk härkomst och lägret kan vara deras första kontakt med den samiska kulturen.

LÄGRET – VERSION 2013

I år var det 40 barn och ungdomar på lägret – med ungdomsledare och övrig personal var vi drygt 50 personer.

På söndagen samlades vi på Mobackagården, en f.d skola som idag är bygdegård. Gården har två stora sovsalar, men de som vill sover i tält och kåtor.

Den första lägerdagen var det sommar så vi badade och fiskade – bäst att passa på! Sedan fick alla laga sin egen middag på stormkök.

Nästa dag handlade om vad man ska tänka på i naturen. Vi hade duktiga ledare från Fjällsäkerhetsrådet, scouterna och fritidsgården. Sjuksköterskan Agneta visade hur man lägger första förband. Dessutom fick vi lära oss att göra upp eld!

På tisdagen lärde Tärna Hembygdsförening oss att spinna och tova ull – och tillsammans skapade vi ett konstverk som sattes upp på skolan i Tärnaby.

Onsdag var filmdagen. Aktiv Ungdom och Film i Västerbotten visade hur man gör film med en iPad.

Efter en lååång, sista natt tog vi en ordentlig sovmorgon på torsdagen. Sedan var det bara att packa ihop och städa, innan vi delade ut priser till alla deltagare.

– Men vad vill dom då?

Den frågan ställde Ulrika Israelsson sig när hon blev projektledare för Ungdomsforum Norrs projekt i Tavelsjö – och gick till ungdomsgården för att pratade direkt med ungdomarna.

Tavelsjö behövde en

Kick

– Det var lite segt i början, minns Ulrika. Det är ganska stort och svårt att tala om engagemang, demokrati och inflytande.

– Många unga tycker att demokrati bara blir en massa snack – och att det tar alldeles för lång tid, berättar Ulrika. Och när det inte händer något tillräckligt snabbt, så tolkar många ungdomar det som att de inte räknas och låsatt de inte tas på allvar.

Tyvärre handlar det inte bara om "gnälliga ungdomar". Tavelsjö har sedan länge blivit lovade en cykelbana och planerna på en skidbacke har stötts och blötts ännu längre.

EN KICK FÖR IDÉERNA

Men så bjöd Ulrika in Emma Bergman från Crossing Borders och det gav en liten "kick". Ungdomarna började planera för aktiviteter på sommaren, när ungdomsgården har stängt. Med lite stöd från Ulrika spelade de brännboll, hade tårttävling och bara "hängde" några fredagar.

Efter sommarlovet fick ungdomarna åka på en workshop på Ungdomsstyrelsen i Stockholm. När de kom hem var det naturligt för dem att börja engagera sig i TuRe.

UNGDOMARNA PÅVERKAR TuRe

Tavelsjö- och Rödåbygden ekonomisk förening – förkortas TuRe – arbetar för bygdens utveckling, genom bl a bra boende, service och näringsliv. En av alla idéer är att bygga en sporthall.

När ungdomarna kom in visade det sig att de hade konkreta förslag som de vuxna inte tänkt på. Som en klättervägg i sporthallen. Och bra bredband – inte minst för att kunna Lan:a, dvs träffas och koppla ihop datorerna för att spela datorspel mot varandra. De skulle också vilja ha ett ställe att samlas på varje kväll, eftersom Ungdomsgården bara är öppen på fredagar.

Men de traditionella formerna är svårt för många ungdomar. Det är långa sittningar på möten som ofta blir ganska tråkiga.

Emma och Olivia åkte till Stockholm och fick inspiration och verktyg för att engagera sig mer, hemma i Tavelsjö.

Under sommaren ordnade Tavelsjös ungdomar egna aktiviteter för att få träffas. Ibland var det planerade aktiviteter, ibland ville de bara träffas och umgås.

När det inte händer något tillräckligt snabbt, så tolkar många ungdomar det som att de inte räknas och att de inte tas på allvar.

HJULVÄNLIG ÄVENTYRSBANA

Ett annat konkret resultat av Ungdomsstyrelsens workshop är projektiden att göra något för barn med funktionshinder. De vill anlägga en "hjulvänlig" bana i Tavelsjö, med roliga uppdrag som barnen ska lösa.

Dessutom vill de fortsätta med den musikfestival som ordnats på Sundlingska gården i augusti 2012 och 2013.

– Första året fungerade det väl lite si och så. Men till 2013 hade de lärt sig mycket och kunde både planera och tillsammans bestämma innehållet på ett helt annat sätt, avslutar Ulrika Israelsson.

ÄR UNGA BARA EN BESVÄRLIG BAGATELL?

Ungdomsforum Norr, projektet Ung Kultur och nätverket Ung verksamhet (UV-net), genomförde en inspirerande workshop utifrån den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Där diskuterade ett tiotal ungdomar från länet hur de ser på framtiden och vad som är en attraktiv livsmiljö. Dagen handlade om allt från stad och landsbygd, arbete och arbetsplatser till homofobi och fritidssysselsättning.

Dagen sammanfattades i text, men också i en kort film – som finns på www.regionvasterbotten.se.

Hur kommer det sig att ungdomar föraktar auktoriteter? En fråga som ger många svar

Att bli inbjuden till ett forum för att diskutera hur ungdomar kan göra sig hörda hos makthavare var för mig en stor ära. Visserligen kan mina synpunkter anses vara överflödiga, eftersom en familjemedlem är politiker i en av länets kommuner och jag alltid har haft möjligheten att vädra mina åsikter med honom över frukostbordet.

MEN DE SOM INTE HAFT DEN TUREN DÅ?

Beslutsfattandet kan i ungdomars ögon te sig som något fjärran och främmande. Om vi vill engagera ungdomar är det första steget att punktera den vanföreställningen. Så vad kan vi göra för att engagera ungdomar i Västerbottens utveckling?

Dagens ungdomar är inte mindre engagerade i

politiska frågor än tidigare generationer, bara för att de inte går med i politiska partier. Trots det är ungdomar en viktig samhällsgrupp – för att inte säga väljargrupp. Att engagera dem i samhällsutvecklingen kan bara förbättra för regionen!

Vi skulle tjäna på att ta vara på engagemanget från invånarna. Men ungdomar avfärdas i tidig ålder – istället för att deras bidrag tas tillvara och kanaliseras på rätt sätt. Det är ingenting som gagnar någon. Ett bra forum där ungdomar kan uttrycka sina åsikter är något som måste ske i en öppen diskussion, inte bakom stängda dörrar i maktens korridorer.

Genom att ta vara på ungdomars åsikter istället för att bagatellisera dem, kommer vi garanterat öka deras engagemang och låta dem känna sig behövda. Unga måste mötas på lika villkor – inte bli behandlade som förvuxna barn.

Ungdomar representerar samhällets framtid. Vilken framtid vill vi att de ska gå mot? En där de unga avfärdas enbart för att osäkerheten får dem att framstå som radikala – eller en där de kan bryta mark för framtiden?

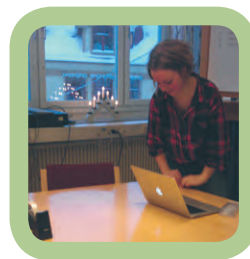
Ungdomar är precis som vuxna. En del brinner för att ta del i den demokratiska processen, medan andra inte kunde bry sig mindre. Vi kan inte tvinga någon att engagera sig, men det är allas plikt att underlätta engagemanget.

All makt är av folket – och ungdomar är en del av folket. Det är de äldres ansvar att hjälpa dem att göra sina röster hörda.

Jakob Burman

UNG I VÄSTERBOTTEN:

På lika villkor!

I mars var det äntligen dags – för Västerbottens stora regionala konferens i ämnet "ungas möjligheter att påverka och delta i samhällsutvecklingen i Västerbotten".

Ungdomsforum Norr ville att konferensen skulle skapa en mötesplats där både unga och vuxna kunde mötas i det regionala utvecklingsarbetet – på lika villkor.

Tillsammans med Linn Edlund, projektledare på Region Västerbotten, tog planerna form.

– Uppriktigt sagt hamnar inte frågor som rör ungas inflytande och delaktighet speciellt högt upp på den politiska agendan. Men här skapade vi en möjlighet!, säger Linn Edlund.

AV, MED OCH FÖR UNGA

I samband med den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) hade vi haft en workshop – Mini-RUS – om livsmiljöer, med ungdomar från länet. Resultatet från det arbetet låg sedan till grund för konferensen Ung i Västerbotten som hölls i Lycksele.

Med på konferensen fanns unga, äldre, arrangörer, föreningsaktiva, politiker och tjänstepersoner som kunde diskutera med varandra om ungas möjlighet att påverka och delta i Västerbottens samhällsutveckling.

Ungdomarnas tankar om nutiden och framtiden är ju en viktig pusselbit när vi ska bygga ett attraktivt och konkurrenskraftigt Västerbotten!

På konferensen var det 80 anmälda. Ungefär hälften var unga, medan de övriga 40 var vuxna,

med bl a politikerna Nina Björby (S), Lars Åhman (FP) och Marica Lindgren (S) samt Göran Sundqvist från Länsbygderådet.

Moderatorer för dagen var Pär Löfbom och Matilda Kjellmor från UngHästen, som arbetar pedagogiskt med interaktiv teater.

På följande sidor har vi sammanfattat de seminarier som konferensen erbjöd.

Några *axplock* ur konferensen

KALMAR:

EN ANNAN BILD AV LANDSBYGDEN

John Heyne från Regionförbundet Kalmar berättade hur de, tillsammans med ungdomar och fritidsledare, försöker förändra bilden av landsbygden.

Med pengar från europeiska socialfonden ska länets fritidsledare få kompetensutveckling under två år – för att i sin tur kunna "smitta" länets ungdomar med en hoppfulla känsla och ytterst försöka bidra till en mer positiv syn på hembygden.

Regionförbundet Kalmar län: www.rfkl.se

UMEÅ:

HÅLL INTE KÄFTEN

Hanna Nyberg, ungdomsombud i Umeå berättade om kampanjen "Håll inte käften".

Information är grundläggande för att kunna påverka. Ungdomsombuden upptäckte att många ungdomar inte trodde att de kunde påverka någonting, innan de fyller 18 år och får rösta i val.

"Håll inte käften" är en jättesatsning av ungdomsombuden som ska informera Umeås unga, om inflytande och demokratiska rättigheter. Fokus ligger på de ungdomar som går i högstadiet och gymnasiet.

Kampanjen handlar om hur vi kan göra för att påverka, varför vi bör göra det, vilka ungdomsombuden är och vilka demokratiska rättigheter vi medborgare har – oavsett ålder.

www.umea.se/ung

LYCKSELE:

DIALOG UNGA LYCKSELE

Bo-Anders Johansson, fritidskonsulent i Lycksele berättade hur de utvecklat modellen "Dialog Unga Lycksele", som genomförs vartannat år.

Dialogmodellen sker i fyra steg och förutsätter både engagemang och närvaro av chefstjänstemän, och nämndernas presidier på Ungdoms- respektive Svara-konferensen.

1. **TYCKA** – Lycksele anmäler deltagande i Ungdomsstyrelsens Lupp-enkät.
2. **LYSSNA** – Ungdomskonferenser där ungdomarnas synpunkter i Lupp redovisas och får möjligheter att direkt lämna sina synpunkter till politiker och tjänstemän.
3. **GÖRA** – kommunens nämnder och styrelser får i uppdrag att ta in möjliga förslag i budget och verksamhetsplaner och/eller att formulera svar på förslagen.
4. **SVARA** – elevråden och ansvariga politiker inbjuds till en informationsdag, där kommunen informerar om vad som hänt med förslagen och svarar på varför vissa förslag inte gått att genomföra.

Resultatet följs upp med enkätundersökningar, där utvecklingen på de allra flesta områden har varit allt mer positiv sedan 2008 – t ex i synen på framtiden, inflytande, respekt i skolan, trygghet på orten, alkoholkonsumtion, egen hälsa och intresse för politik.

Tyvärr sjunker dock nöjdheten återigen för några faktorer, som mobbning, sexuella trakasserier, synen på framtiden och alkoholkonsumtion. Dessutom anser många att det i Lycksele finns minst att göra på fritiden i hela Sverige – trots att det finns omfattande utbud utifrån stadens storlek.

www.lycksele.se

Grundarna bakom nätverket Femtastic, Vanessa Marko och Cleo, berättade om sina strategier för att ta plats på musikscenen.

FEMTASTIC: NÄTVERK FÖR KVINNLIGA KULTURAKTÖRER

Grundarna bakom nätverket Femtastic, Vanessa Marko och Cleo, berättade om deras strategier för att ta plats på musikscenen, om ledarskap och arrangörskap ur ett feministiskt perspektiv.

Femtastic är ett boknings- och produktionsbolag – och ett kreativt kollektiv som organiserar kvinnliga aktörer i musik- och kulturbranschen. De är övertygade om att kvinnor måste organisera sig för att ta plats på scen och skapa utrymme för sig själva och varandra – och att antal ger styrka.

Men de vill också ha roligt, leverera musik och fest till publiken, inspirera, vara kreativa, produktiva och backa upp varandra i karriären. Genom egna klubbar och events skapar de själva den bästa scenen och det bästa sättet att nå ut.

CROSSING BOARDERS: JÄMSTÄLLDHET – MED RÖTTERNA I SKATEBOARDKULTUREN

Emma Bergman höll en inspirationsföreläsning om att tänka utanför sina ramar – och om visionen att alla ska ha samma möjligheter att finna, utveckla och bibehålla fritidsintressen oavsett kön.

Det började med en satsning på tjejer i en av Sveriges mest mansdominerade kulturer – skateboard. Sedan föddes Crossing Borders som idag har en egenutvecklad niostegsmodell, Jämställdhetseffekten, som ger konkreta verktyg i jämställdhetsarbete – och då inte bara utifrån kön, utan också för andra icke-priviligerade grupper.

De har också en egen verksamhet där de i praktiken utövar det de vill förmedla.

www.crossingboarders.se

FÖRSÄTTNING

UMEÅ LEGEND CLUB: TILLSAMMANS, SOM EN FAMILJ

Raad Al-Duhan och ungdomar från klubben berättade hur de skapar stämning och delaktighet i arbete med barn och ungdomar.

Umeå Legend Club arbetar för att ge barn och ungdomar en vettig sysselsättning, med bl a boxning, dans och ledarutbildningar – men också sociala aktiviteter som fika och utflykter.

Det är en mångkulturell klubb som ökar integrationen i samhället och kombinerar ung kraft med vuxen erfarenhet.

Metoden är "enkel": Vi jobbar som en familj.

www.facebook.com/umealegend

FRAMTIDSBOXEN: TILLVÄXT GENOM DELAKTIGHET

Maria Karlsson, vd, berättade om kreativ samhällsförändring i Framtidsboxen. Det är ett socialt företag som är experter på ungas inflytande. Utgångspunkten är att unga är en resurs som kan hjälpa såväl offentlig som privat och ideell sektor att anta nutidens och framtidens utmaningar.

Metoderna utgår från kreativa processer och innehåller mycket diskussion och reflektion. Framtidsboxen menar också att socialt entreprenörskap och ett normkritiskt perspektiv kan bidra till att skapa långsiktiga lösningar.

Verksamheten har utvecklats från Maja Frankels projekt "Ungt Inflytande" i Nacka. Till 2011 var Framtidsboxen en del av den ideella föreningen Social Entrepreneurship Forum.

www.facebook.com/framtidsboxen

F.A.K.K.: TEATERFÖRESTÄLLNINGEN FACK IT

F.A.K.K., som betyder För All Kreativ Kultur, har gjort en föreställning om kvinnofrågor och mänskliga rättigheter, där de också involverat ungdomar i processen mot en färdig föreställning.

F.A.K.K. har som mål att genom kultur sprida kunskap, bilda opinion och öppna debatten kring kvinnors lika villkor och aktiva del i samhället. Allt detta i enlighet med FN:s kvinnokonvention som Sverige ratificerade redan 1980.

Ett delmål är också att etablera internationella kvinnodagen som ett begrepp bland unga i Umeåregionen och skapa kunskap om FN:s kvinnokonvention.

Anna Ruotimaa och Francesca Vincentie från F.A.K.K. deltog också i planeringen av konferensen Ung i Västerbotten.

www.fack2013.wordpress.com

SKELLEFTEÅ: UNGDOMSFULLMÄKTIGE OCH UNG KRAFT 2013–2014

Trots att Skellefteå inte var med på "Ung i Västerbotten" vill vi gärna kort berätta om deras satsningar på ungdomar.

I Skellefteå har elever i 19 skolor fått tycka till och berätta vad de vill förändra, förbättra eller utveckla i sin vardag och framtid.

I år, 2013, handlade förslagen om förbättringar av bl a bussar, miljön, jobb, lägenheter, skolmat, utbildning, fritiden och skolans lokaler.

Ungdomsrepresentanter från årskurs 8

och årskurs 2 på gymnasiet kunde också delta och tycka till på Ungdomsfullmäktigedagen.

Skellefteå är dessutom en av tolv kommuner i Sverige som varit med i ett pilotprojekt, som tagit fram en bok om metoder för att öka ungdomars delaktighet och inflytande i samhället.

Boken ska förhoppningsvis få fler unga människor att bli delaktiga i samhället.

www.skelleftea.se/ungdomsfullmaktige

**DALARNA:
UNG KRAFT
– FÖR ATT BLI
SVERIGES BÄSTA
UNGDOMSREGION**

Dalarna var inte heller med på konferensen. Men deras satsning på ungdomar är ett annat gott exempel.

Region Dalarna storsatsar på unga, med en tydlig strategi och många konkreta projekt. Här ger vi några exempel:

Framtid Dalarna – hemsida med tips på branscher som behöver folk, utbildningar att satsa på och hur man blir mer attraktiv på arbetsmarknaden.

PengaAkuten – hjälper unga 15–25 år att förverkliga idéer och projekt som engagerar. PengaAkuten kan bidra med upp till 10 000 kr.

Youth V.I.P. Dalarna/Hubei – projekt med Dalarna och vänregionen Hubei i Kina, som bl a innebär samarbeten och ett antal utbyten.

Unga till Arbete – för unga arbetslösa 18–24 år som får utbildning och hjälp att hitta sina resurser, för få en praktikplats.

Miljötinget – Nordens största miljöevent som varje år samlar hundratals unga från Dalarna och Gävleborg, för att diskutera de globala utmaningarna och njuta av förstklassig underhållning – och få verktyg för sitt fortsatta engagemang.

www.regiondalarna.se/sv/FramtidDalarna

Slutsats:

Ungdomar kan – om de får!

RESULTATET:

Vi kan på samtliga tre projektorter – Tavelsjö, Vindeln och Tärnaby – visa mycket konkreta resultat för ungdomars ökande delaktighet i beslutsprocesserna.

Utifrån ungdomarnas egna utgångspunkter har vi i Ungdomsforum Norr utvecklat tre lokala projektmodeller, anpassad för ungdomarna på respektive projektort. Modellerna har alltså mejslats fram tillsammans med ungdomar lokalt – men har i mångt och mycket bäring på andra bygder och situationer.

Här följer nu en sammanfattning av de tre orternas respektive projektidéer – och vad det har haft för betydelse. Därefter beskrivs den workshop och konferens som genomfördes i december respektive mars. Till sist analyserar och reflekterar ansvarig projektledare kring projektet som helhet.

Deras egna idéer om sysselsättning och utveckling leder till att de kan och vill vara kvar i bygden.

TÄRNABY

Vi började med att samla ungdomar och föreningsaktiva i Tärnaby för att diskutera behov och situation. Temat var ungas delaktighet och aktörskap – och allt började i Tärnabyungdomarnas egna utgångspunkter, där de framförallt lyfte fram behovet av externa impulser och intryck samt nya kontaktytor.

– Det finns något annat utanför Tärna. Vi behöver nya nätverk och mer impulser samtidigt som fler borde fatta hur mycket vi har här. Alla har det inte lika bra som vi.

De menade att om unga ges möjlighet att skaffa sig nya och för dem annorlunda intryck, samla erfarenheter från andra miljöer och möta nya människor, kan det resultera i att de ser på sin situation i Tärnaby med nya ögon.

Det kan också leda till att de får idéer om sysselsättning och utveckling som leder till att de kan och vill vara kvar i bygden – eller för den delen återvända.

I Tärnaby har ungdomar och föreningar utvecklat sitt sommarläger till ett demokratiläger, tillsammans med Fryshusets projekt "Barn till ensamma mammor", där ensamstående mammor och deras barn fick möjlighet att ta del av det Tärnaby har att erbjuda.

Det var ur flera aspekter ett värdefullt sommarlovsäventyr, med nya kompisar och erfarenheter. Utbytet blev så positivt att Fryshuset nu vill utveckla samarbetet ytterligare.

Senare samma sommar deltog ungdomar från Tärnaby och Vindeln i "Camp Connect" i Stockholm – ett ungdomsläger som arrangeras av Fryshuset med flera hundra ungdomar från hela Sverige.

TAVELSJÖBYGDEN

I Tavelsjö har ungdomar bestämt sig för att vara med och påverka utformningen av framtidens livsmiljöer i Tavelsjö. Detta innebär konkret att ungdomar numera ingår i TuRe, den lokala utvecklingsgruppen.

Det innebär också att ungdomarna själva tagit tag i behovet av en egen samlingspunkt sommartid – och genomfört aktiviteter tillsammans med lokala föreningar och organisationer.

Deras vilja att förändra situationen har gett ytterligare resultat, nämligen att kommunen har anställt två fritidsledare för att driva ungdomsverksamheten i Tavelsjö.

Några ungdomar har genomgått Ungdomsstyrelsen utbildning om att skriva projektansökan för finansiering av egna idéer. Detta har nu utmynnat i en projektidé om en aktivitetscamp för funktionshindrade ungdomar i Tavelsjöbygden.

VINDELN

I Vindeln har ungdomar etablerat och sommartid drivit en kiosk intill badplatsen i Abborrtjärn. Startskottet var deras egen analys:

– Det är ju här vi hänger på sommaren, men det finns ju inte ens glass att köpa.

Tillsammans med det lokala näringslivet, kommunen och föreningar flyttades en kioskbyggnad till badplatsen, den färdigställdes med färg och serveringslucka av ungdomarna själva.

Glass, dricka och godis handlades in i samarbete med det lokala näringslivet. Frivilliga vuxna ställde upp som handledare under de sex sommarlovsveckor som ungdomarna drev kiosken och campingen.

Ungdomarna organiserade själva arbetsrutiner och paketerade erbjudanden till camping- och badgäster. De erbjöd exempelvis frukostpaket, uthyrning av sand- och badleksaker för småbarnsfamiljer som kanske glömt leksakerna hemma respektive bollspel och vollebollplan till större barn och ungdomar.

Badplatsen i Abborrtjärn med kiosk och camping lever kvar även efter projektet – nu med den lokala idrottsföreningen, Vindelns IF, som arrangerar. Grundtanken med ungdomar i en utvecklande och drivande roll finns kvar i idrottsföreningens regi.

Vindelungdomarnas nästa steg var att etablera en fungerande och kontinuerlig ungdomsverksamhet på ungdomsgården (UG), i Vindelns tätort. Detta gjorde ungdomarna under parollen "Ung i Vindeln", genom samtal och regelbunden uppvaktning av beslutfattare i kommunen.

Engagemanget gav resultat. Idag erbjuder kommunen ungdomsgård två kvällar i veckan med personal som är anställd av kommunen.

"Ung i Vindeln" har också erbjudit mentortjänster till kommunalrådet som nappade på idén. De har under en tid träffats regelbundet för att diskutera ungdomars syn på Vindeln, problem, möjligheter och framtidsvisioner.

POSITIV UTVÄRDERING

En sammantagen reflektion är att ungdomarna – genom att driva och utveckla egna idéer eller funderingar över en viss situation – stärkts i sin uppfattning om vad de faktiskt klarar av.

Flera har i utvärderingar menat att det känns bra att ta ansvar och att känna delaktighet med den ort eller den samhällsstruktur de befinner sig i.

Utvärderingarna visar också att en majoritet av de ungdomar som deltagit och genomfört aktiviteter av något slag tycker sig ha fått en bättre bild över hur en kommuns beslutsfattande går till och att de fått nya relationer till lokala beslutfattare.

MINI-RUS

Projektet har, tillsammans med Region Västerbottens projekt Ung Kultur och nätverket Ung Verksamhet (UV-net), genomfört en inspirerande workshop med den regionala utvecklingsstrategin (RUS), som bakgrund och underlag.

Ett tiotal ungdomar från länet samlades en lördag i december för att diskutera förutsättningar för framtida attraktiva livsmiljöer i Västerbotten. Stad och land, villakvarter, arbetsplatser, homofobi och fritidssysselsättning var några av de saker som diskuterades.

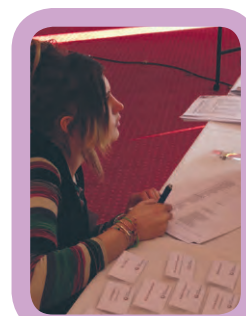
Arbetet utmynnade i en skriftlig sammanställning av ungdomarnas syn på läget och framtiden i Västerbotten samt en film om dagen. (Filmen finns att se på Region Västerbottens webb.)

REGIONAL KONFERENS: UNG I VÄSTERBOTTEN

Utifrån denna villkorsbeskrivning tog vi sedan sats mot den regionala konferensen "Ung i Västerbotten" – kronan på verket om man så vill.

Även denna konferens var ett samarbete mellan Ungdomsforum Norr, Ung kultur, Länsbygderådet och UV-net. Ungdomar medverkade vid planering av innehåll och genomförande. Dessutom hölls Konferensen i direkt anslutning till "Dialog Unga Lycksele".

Totalt kom ett 80-tal deltagare, lika många unga som vuxna, vilket var långt mer än vad vi förväntat oss! Utvärderingar visade att både unga och äldre vill ha denna typ av mötesplats – och att den behövs.

Projektledarens reflektion

Ungdomsforum Norr har varit en lärorik tid för mig som projektledare, i många avseenden.

GLÄDJE OCH MOTSTÅND

I mötet med ungdomarna har jag emellanåt känt mig urtrist och otroligt gammeldags. Jag har blivit ifrågasatt av beslutsfattare och politiker som tycker att ungdomsdelaktighet är något de politiska partierna ska sköta på egen hand.

Samtidigt har jag nog aldrig i ett uppdrag upplevt så stor glädje, beslutsamhet och gemenskap som i relationen med ungdomarna – och med mina medarbetare i detta projekt.

Och jag har fått se ord bli till action.

TID LEDER TILL LÄRANDE

Vår grundprincip har varit att utgå ifrån ungdomarnas villkor, drömmar och prioriteringar. Framåtskridanden i projektet har uteslutande handlat om ungdomarnas egna engagemang och vilja att förändra. Vi vuxna har bara visat arenan och byggmaterialet. Tillsammans med ungdomarna har vi tagit fram ritningen och färdigställt.

Långt ifrån allt har gjorts på det mest effektiva sättet eller utifrån den mest beprövade metoden. Det har fått ta tid. Kort sagt, vi har verkställt utifrån ungdomarnas verklighetsuppfattning, sin syn på sig själva och sin omvärld.

I detta finns det mycket lärande, dels för individen själv som stärks i sin självuppfattning och i sin relation till medmänniskor, dels för gruppen som genom "prova-göra-om-teknik" hittat modeller för hur vi bäst organiserar drift av badplatskiosk och camping, hur vi startar en ungdomsgård eller hur vi får de vuxna i kommunhuset långt borta att lyssna på oss. I gruppen finns också ett lärande om att varje enskild individs beteende eller handling antingen bär insatsen framåt – eller stjälper den.

ATT INTE "CURLA" GER STOLTHET

Som projektledare har jag valt – rätt eller fel – att inte curla. Jag har inte varnat och inte styrt om i

tidigt skede. Därför har vi också behövt just tid, eftersom mycket har behövts göras om två, ibland tre, gånger, innan det blivit riktigt bra.

Men då blir det också ungdomarnas alldeles egna resultat. Deras svett, tårar och engagemang blir till något som är deras framgång – något som de är stolta över att ha åstadkommit på egen hand, tillsammans med andra i samma ålder och med vuxna som bollplank och möjliggörare.

NYA FRÅGOR OCH BEHOV

Projektet har också resulterat i nya frågeställningar och behov. Vi har nått många, men långt ifrån alla, ungdomar och beslutsfattare i Västerbotten.

Det finns behov av att testa och justera vår modell och vårt angreppssätt i fler bygder och fler beslutsprocesser, på både lokal och regional nivå. Ibland känns det som om vi bara lyckats krusa vattenytan. Det behövs kontinuitet för att nå längre.

Därför är det mycket positivt att vi dagarna fått besked om förlängning och utveckling av vår modell, med hjälp av finansiering från Landsbygdsprogrammet.

Jag ser fram emot att tillsammans med Länsbyggerådet, Ung Kultur och andra intressenter ta detta till nästa nivå – och kanske, kanske, kan ungen lära sig flyga helt på egen hand.

Helena Lundgren
projektledare för
Ungdomsforum Norr

Vi behöver en kollektiv medvind

Inom alla områden är samverkan en förutsättning för att nå de gemensamma målen. För att unga ska få inflytande och vara delaktiga är samverkan ett måste.

Vi har råd att se positivt på framtiden. Vi har råd att vara visionära. Vi har råd eftersom vi har en bra grund att stå på – inte finansiellt, men viljemässigt.

Med vilja kommer vi långt, men då måste motvinden som ungdomspolitiska frågor kämpar emot avta. Vi behöver en kollektiv medvind!

UNGA VILL – STRUKTURERNA HINDRAR

I agendor från FN och i barnkonventionen finns det i klartext beskrivet behovet av ökat samråd mellan barn- och ungdomsgrupper och beslutande instanser för att skapa en hållbar ekonomisk och social utveckling. Det är en skyldighet att verka för barns och ungas delaktighet och inflytande, barn och unga har rätt till inflytande och är en resurs för samhället.

Olika rapporter visar att unga vill engagera sig – på stort sett samma sätt, i samma utsträckning och i samma frågor som vuxna. Men dagens strukturer och system det gör svårt att vara delaktig och påverka på samma villkor.

PÅ SAMMA VILLKOR

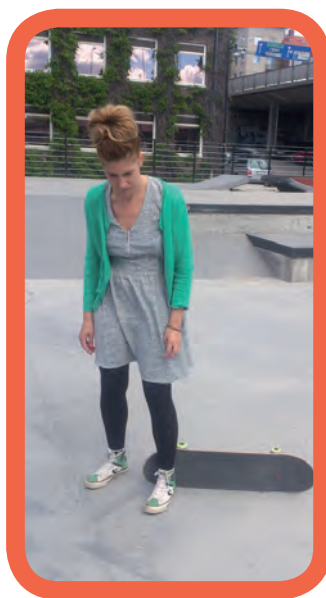
Hittills har vi haft fantastiska möten med underbara deltagare, men också kniviga processer. Vi har genom vårt arbete gjort en kvalitativ omvärldsanalys av hur länets ungas er på sin samtid, behovet av utveckling och framtiden.

Nu måste vi skapa mötesplatser där etablerade strukturer möter nya tankesätt – på lika villkor. Mötet ska vara det primära och resultatet av diskussionerna bli den framtida riktningen.

För att unga ska kunna göra sina röster hörda och ha möjlighet att ta ansvar för den egna delaktigheten krävs kunskap om sina rättigheter och möjligheter till inflytande i beslut som berör en själv.

Därför vill vi rigga en ungdomsråds kurs där just detta står i fokus.

Jag hoppas att det fortsatta arbetet ger beslutsfattarna ökad kunskap om hur unga ser på sina möjligheter att delta och påverka det regionala utvecklingsarbetet, och att vi kan skapa en hållbar struktur för tillvaratagande av ungas inflytande och deltagande på regionala beslutsfattande arenorna.

Linn Edlund
Projektledare Ung kultur Västerbotten,
Region Västerbotten

*Med goda ambitioner och vilja kommer vi långt,
i medvind kommer vi längre.*

Jag hoppas på medvind.

"Unga har hög prioritet!"

Länsstyrelsen är en viktig part i projektet Ungdomsforum Norr. De fördelar nämligen pengar via Landsbygdsprogrammet, som finansieras av EU:s jordbruksfond.

En del av programmets handlar om att utveckla landsbygdens näringsliv och öka sysselsättningen. I det ingår också förnyelse och utveckling av byar.

– Vi vill också gärna stötta idéer och projekt som kan handla om jämställdhet, integration och miljö, säger Marika Linder, på Länsstyrelsens enhet för regional tillväxt.

Hittills har det dock inte funnits något uttalat mål om att stötta ungdomar. Men de senaste åren

har bl a bristen på ungas inflytande i samhället blivit allt tydligare. Dessutom står många branscher inför en stor generationsväxling där unga måste få förutsättningar att ta över. Det har fått beslutsfattarna att vakna.

– För oss har projekt som riktar sig till unga människor på landsbygden hög prioritet, säger Marika Linder med eftertryck.

– Och vi försöker se till helheten. Ett ungdomsprojekt kan ofta handla om flera saker – som entreprenörskap, turism eller hur unga kan påverka samhället, fortsätter hon.

Det nuvarande Landsbygdsprogrammet startade 2007 och avslutas 2013. Förhoppningsvis blir det en ny period som fortsätter att uppmuntra och utveckla landsbygden.

Länsstyrelsen i Västerbotten har beviljat Ungdomsforum Norr ytterligare medel. Det fortsatta projektet fokuserar på spridning av resultat samt ökad samverkan med andra projekt och aktörer i regionen.

Vi är *stolta* över Ungdomsforum Norr!

Länsbyggerådet är en ideell förening som vill utveckla en attraktiv landsbygd för boende, besökare och företag i Västerbotten. Vi är också stolta projektägare till Ungdomsforum Norr.

LÄNSBYGDERÅDETS SKA

bedriva opinionsarbete, informera och inspirera samt utbyta erfarenheter om landsbygdens utveckling genom att:

- ha återkommande träffar med länets organisationer och myndigheter
- planera, organisera och genomföra efterfrågade aktiviteter
- se till att länets bybor är representerade i olika arbetsgrupper och utredningar
- delta i olika arbetsgrupper och vara remissinstans i olika frågor
- göra täta debattinlägg och insändare

Föreningen är religiöst och partipolitiskt obunden, arbetar demokratiskt och jämställt samt verkar för medlemmarnas engagemang och delaktighet. Föreningen har sin bas i Lycksele.

Vår uppgift är att ta vara på det ungdomarna säger och vill göra. Ibland bidrar länets ungdomar också med ett totalt nytänkande som kan göra stor skillnad. Ungdomsprojektet är alltså oerhört betydelsefullt och har satt Västerbotten på kartan.

Ungdomar är en mycket viktig målgrupp och tillgång. Deras samlade tankar och idéer om tillvaron, framtiden och deras roll som samhällsbyggare är en grundsten för att vi tillsammans kan utveckla vår landsbygd.

Om fler ungdomar engagerar sig och är med i diskussionen om framtidens landsbygd kan vi öka den lokala attraktionskraften och därmed ge förutsättningar för att fler vill leva, verka och bo på landsbygden i vår region.

Gunilla Johansson

ordförande i Länsbyggerådet i Västerbotten

UNGDOMSFORUM NORR

är ett projekt som under 18 månader har engagerat ungdomar i tre landsbygder i Västerbotten – Taveljö, Vindeln och Tärnaby.

Grundtanken var att ungas tankar, funderingar och behov skulle stå i fokus för ett koncentrerat processarbete som skulle ge tydliga och konkreta resultat. Målet har varit att ungdomarna själva, utifrån egna initiativ och idéer, skulle skapa bra förutsättningar för sin livsmiljö, fritid och sysselsättning.

Projektets var alltså ungdomsdrivet och har resulterat i lokala modeller för hur utvecklingsarbete med ungdomsfrågor kan organiseras. Dessutom har projektet bidragit till att ett regionalt ungdomsforum bildas för att lyfta fram ungdomsperspektivet på dagordningen i alla samtal om regional tillväxt och attraktionskraft.

Ungdomsforum Norr har haft ett nära samarbete med flera aktörer, bl a Ung Kultur, UV-net och lokala föreningar. Länsbygderådet är projektägare och har fått medel från Landsbygdsprogrammet och Region Västerbotten.

LÄNSBYGDERÅDET
VÄSTERBOTTEN

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

REGION
VÄSTERBOTTEN